

LAGUTSKOTTETS betänkande N:o 14/-26 med an-

ledning av landstingsmännen Johannes Erikssons, Oscar Bomansons, Walter Sjöbloms, Th. Mattssons, Jean Törnroos', Anders Forsbergs, Matts Janssons, Axel Åkerfelts, Erik Flodins, J. E. Nordströms, K. J. Blomroos', Karl Lindbloms, Julius Karlssons, Karl Mannerns, Carl Carlsons, Aron Holmbergs, H. Elfsbergs, G. W. Johanssons, J. Sjöbloms, J. E. Stenroos', Torsten Rothbergs och I.

N:o 14/-26 .

Bromans petition till Ålands landsting angående motion till Riksdagen om att Finlands förbudslag i sin nuvarande form och avfattning upphäves och ersättes med en nykterhetslag, som följer sundare principer.

Med anledning av förenämnda petition, angående vilken Lagutskottets utlåtande av Landstinget infordrats, får Utskottet, som i dag slutbehandlat ärendet, vördsammast framhålla följande:

Dryckenskapen förnedrar individen och bringar skam och vanära över det folk, som omhuldar denna last. Men nykterheten adlar och höjer den, som följer dess principer. Detta är en sanning, som varje upplyst och rättänkande människa öppet och gärna erkänner.

Insikten om att så är fallet vanns emellertid icke i dag. Den erfarenheten gjordes av våra förfäder redan i gångna tider. Vår historia upplyser oss om att mer än en gång kraftiga försök vidtagits att råda bot för det samhällsfördärliga onda, som superiet medför. Riksdagsprotokollet från många av "Frihetstidens" riksdagar bära värtaligt vittne därom. Stränga förbudslagar stiftades. Men lagarna voro tvångslagar och därför i sin egenskap av sådana från början dödsdömda. Den stora massan av folket ansåg, att de gjorde intrång på den personliga friheten, och trotsade dem öppet. Mot denna starka opinion stodo myndigheterna maktlösa. Regering och ständer, som insågo, att olydnad mot en lag i sina konsekvenser ofelbart förr eller senare även skulle medföra olydnad mot andra, voro klarsynta nog att icke genom halstarrigt vidhållande av sin ståndpunkt äventyra större värden. Respekten för lagar har av ålder varit hörnstenen för den västerländska rättsstaten. Denna hörnsten fick icke undergrävas eller rubbas. Hellre än att riskera detta föredrog man att avstå från det farliga experimentet. Förbudslagarna, som ändå av ingen efterlevdes, återkallades inom kort.

Men den ädla tanken att uppfostra folket till nykterhet gravlades icke därmed. Man valde endast andra metoder.

För några decennier sedan vidtog i vårt land ett målmedvetet nykterhetsarbete enligt sunda principer. När vi, som nu äro gamla, voro barn, grepo sig våra fäder verket an. Det ländes dem och deras goda omdöme till evärdelig heder, att de därvid inslog den rätta vägen. De förstod, att dryckenskapen, som i otaliga släktled före dem av samhälle och stat tolererats, icke i en handvändning, icke genom ett enda djupt snitt i den sjuka samhällskroppen kunde ur denna avlägsnas. De insågo, att endast en långvarig, metodisk och framför allt klok behandling kunde leda till hälsa. Folket skulle genom egen erfarenhet småningom självt övertyga sig om att de gamla, vilda och råa dryckessederna voro av ondo.

Före år 1866 var husbehovsbränningen tillåten. Då flödade brännvinet tidtals i så mäktiga strömmar över landet, att allt folket höll på att drunkna i dess giftiga virvlar. Men ovannämnda år tog en upplyst lagstiftning hand om saken, en lagstiftning, som våra dagars förbudsfanatiker sannarligen hade mycket att lära av. Det var icke fråga om totalförbud, ty man hade ju i äldre tider haft sorgliga erfarenheter av sådana. Man tillgrep inskränkningar eller s.k. restriktioner. Husbehovsbränningen slopades. Landsvägskrogar och gästgiverier torrlades, utskänkningstiden i städernas världshus förkortades o.s.v. Alla i ögonen fallande frestelser avlägsnades. Längre gick man icke på denna väg. Den personliga friheten klavbands icke helt och hållet. Ty man förstod, att denna personliga frihet, som folken i de skandinaviska landen sedan hedenhös värnat som sitt dyrbaraste släktarv och som under tidernas lopp vuxit till ett med dem själva, aldrig skulle låta sig genom maktspråk kuvas. Varje vuxen medborgare i landet kunde på fullt lagtligt sätt fortfarande förskaffa sig vilka spritdrycker som helst. Långt och lydigt böjde sig folket under lagen. Ty det förstod utan vidare, att reformerna voro nyttiga. Spritsmuggling var och förblev länge ett okänt begrepp. Och detsamma torde även kunna sägas om lönnbränning.

Jämsides med lagstiftningen och i fullständig överensstämmelse med denna bröt sig i samma syfte en annan rörelse väg. Ungdomen mobiliserade sina raska, kampberedda skaror. Ungdomsrörelsen i de nordiska landen uppstod, även den, i syfte att göra slut på råa seder, dryckenskap och na lopp.

Vid tiden för världskrigets utbrott torde - vi hålla oss till uppgifter av en auktoritet - c. 1,500 ungdomsföreningar existerat i Finland.

En mycket stor del av dessa hade på sina fanor skrivit absolut nykterhet. Resultatet var häpnadsväckande.

Överallt kunde inom kort, vad rusdryckerna och superiet beträffar, en tydlig omsvängning i folkmeningen förmärkas. Att dricka sig drucken ansågs icke längre som det osvikliga och enda tillförlitliga tesknet på manlighet. Tvärtom betraktades fylleri nu såsom en vanärande skam. I motsats därtill åtnjöto den nyktere och nykterhetsvännen heder.

Vid 9:de nordiska nykterhetsmötet år 1920 yttrade en av den finländska nykterhetsrörelsens främste hövdingar, doktor Matti Helenius-Seppelä med berättigad stolthet följande ord, som rekommenderas åt våra förbudsapostlar till allvarligt begrundande:

"Finland är numera ett av de nyktraste länder i världen. Dess alkohol konsumtion beräknas till mycket litet över 0 liter per invånare."

Det var då.

Huru långt vore vi icke nu hunna, om nykterhetsarbetet hade fått o-
stört fortgå i samma sunda riktning!

Men detta tilläts ej. Den olycksdiga förbudslagen, skapad av personer, som icke förstodo eller icke ville förstå vårt folks själsliv, vräkte inom otroligt kort tid hela det vackra verket över ända.

Förbudslagen trädde i Finland i gällande kraft den 1 juni 1919. Låter oss med några tillbudsstående siffror belysa dess verkningar under de fyra första åren efter dess ikraftträdande.

Vi börja med fylleriförseelserna.

Medan enligt domlängderna dessa förseelser under det första halvåret 1919 utgjorde endast 864, steg detta antal under det senare halvåret (efter förbudets inträdande) till 4,525 och tillsammans för hela året till 5,389. År 1920 avdömdes 21,184 fyllerimål, år 1921 avdömdes 30,731, år 1922 avdömdes 35,907 dylika mål. Socialministeriet kommer för år 1922 till en ännu högre siffra för uppdagade fylleriförseelser, nämligen till 42,800.

För de s.k. förbudslagsbrotten ställa sig motsvarande siffror sålunda

Enligt domlängderna: År 1919- 5,274; år 1920- 10,561; år 1921- 11,088

år 1922- 12,802.

Enligt socialministeriet voro år 1922 de uppdagade förbudslagsbrotten 16,964.

Vad tullbeslagen på sprit om 95 % och andra starka spritdrycker samt likörer beträffar, te sig resp. siffror på följande sätt:

År 1919	1/VI - 31/XII	6,198 liter;
"	1920	103,620 " ;
"	1921	70,648 " ;
"	1922	187,395 " ;

Tyvärr sakna vi fullständiga autentiska siffror för under åren 1923, 1924 och 1925 begångna brott mot förbudslagen. Men vi veta, att dessa brott alltfjämt på ett fruktansvärt sätt ökats.

Siffror för de under åren 1924 och 1925 gjorda tullbeslagen hava vi lyckligtvis att tillgå. De bekräfta vårt påstående och se ut så här:

Tullbeslag år 1924. år 1925.

Sprit	511,902 liter	547,733 liter
Brännvin	512 flaskor	554 flaskor
Konjak	3,460 "	4,584 "
Whisky	3,008 "	3,411 "
Likörer	830 "	638 "
Punsch	415 "	105 "
Champagne	301 "	363 "
Andra viner	4,756 "	3,871 "

Med dessa siffror för ögonen måste vi hisna, då vi försöka bilda oss en föreställning om de enorma kvantiteter spritvaror, som utan att ådra ga sig tullens uppmärksamhet insmugglats i landet.

Bilden vore icke fullständig om vi underlåte att omnämna, att utöver allt detta i republikens apotek endast under år 1925 sålts spritdrycker i sådan oerhörd mängd, att blott och bart apotekens provision för denna hantering steg till icke mindre än 22,000,000 mark. Detta alltså med lagens begivande.

Vårt folk drunknar i sprit. Brottsligheten tilltar i fasaväckande grad. Respekten för lagarna är död. Att inför domstolen svära mened är numera icke någon ovanlig företeelse. Mord och dråp höra till ordningen för dagen. Regelrätta bataljer med eldgivning och stupade och sårade på båda sidor utkämpas mellan förbudslagens övervakare och smugglarne. Kvinnor och barn förgifta sig med sprit. Människorna kunna icke längre skilja mellan rätt och orätt. Den moraliska försumpningen är allmän.

Detta är icke överord. Detta är sorgliga fakta, som stöda sig på de uppgifter, vilka meddelas oss både av Förbudslagsenqueten och av dagspressen.

Så djupt ned i dyn har alltså Finlands folk, under den korta tid fö

budslagen varit gällande i vårt land, hunnit sjunka!

Bilden har emellertid även en annan dyster sida.

De misslyckade och fåfänga försöken att övervaka förbudslagen sluka
svindlande belopp i ^{och åter millioner} millioner/finska mark, medan samtidigt de hundrata
millioner, som i form av skatter inflöte i statskassan, i händelse denna
olycksdiga lag icke funnes, tillspillogivas.

Har Finland, vars kapitalbesparing i det närmaste förbrukats, råd
till detta slöseri?

Sakitebördan trycker oss alla till jorden. Mera förmå vi icke bära.
Spännes bågsträngen ens en aning hårdare, så brister den.

Och dock äro nya skatter alltjämt av nöden!

Riksdagens statsutskott ser sig tvunget att till sin inledande presentation av statshushållningsplanen för nästa kalenderår foga följande bekymmersamma reflexion:

"Statsförslaget utmynnar i en betydande brist, till vars betäckande åtgår en så stor del av statsverkets kapitalbehållning, att dess medel icke förslå till statsförslagets reglering under följande år. På grund härav borde regeringen till allvarlig prövning upptaga, på vilket sätt jämvikt i statsförslaget för framtiden kunde fås till stånd."

Detta är en stormvarning, som ingen medborgare med ansvarskänsla har rätt att negligera.

Är Finlands folk så politiskt omoget, är det till den grad oförmöget till självövertvinne, att det hellre vidhåller en olycksbringande lag, blott därför att det självt i en besinningslös stund stiftat den, än det genom att resolut slopa denna lag räddar landet från ekonomisk undergång?

Då Ålands landsting nu bragt denna fråga på tal, har Landstinget emellertid drivits därtill enbart om den synpunkten, att det representerar Ålands folk, vars välfärd det i mån av sina krafter och manad av sin plikt måste försöka betrygga.

Låtom oss alltså i det följande närmast beakta förhållandena på Åland.

Ingen ålänning behöver för att till full evidens ådagalägga förbudslagens förbannelse tillgripa statistikens siffror. Vi hava alla med egna ögon sett, vad vi behöva se. Äro vi ärliga mot oss själva och äga vi den moraliska mod, som kräves för att våga blotta den humbug, som uppbäres av massorna, vilka viljelöst följa sina ledare, måste vi erkänna, att även på Åland förbudslagen länt folket till olycka och att den inom kort skall fullständigt ödelägga vår hembygd, om den icke snart upphäves och ersättes av en nykterhetslag, som följer psykologiskt riktiga principer.

per.

Vi veta, att spritsmugglingen i de öländska vattnen icke avtager, utan fastmer tillväxer.

Vi veta, att dryckenskapen, som aldrig tidigare haft rotfäste på Öarna, nu är rätt allmän i våra bygder.

Och vi måste se och veta - vad som är det allra värsta i det måttlösa elände, som förbudslagen dragit över oss- att många av våra minderåriga barn, då tillfälle därtill gives, dricka sig druckna. Sådant förekom icke förr.

Ingen av oss är så förblindad, att han icke ser, vart detta bär, om det fortgår.

Blir det åländska släktet redan i barnaåren ^{alkohol-/}förgiftat, då är hoppet slocknat för de söner och döttrar, det i sin tur skall giva upphov åt.

Varje upplyst människa i våra dagar är medveten om den fruktansvärda betydelse, som innebor i det hemska ordet "ärftlighetslagen". För fädernas synder måste barnen lida.

Ett kraftlöst, sjukligt släkte av skuggor skall efter oss vandra på Ålands jord. Mottagligheten för tuberkulos och andra dödsfarsoter, redan nu stor, skall bli än större. Dårårdsanstalter och fängelser, hittills så gott som okända för Ålands folk, skola öppna sina gnisslande dörrar även för åländska interner. Viljorna skola slappna. De verkliga, gedigna karaktärerna skola försvinna. Och förmågan att arbeta för det dagliga brödet skall utplånas.

I hopp om att Finlands Riksdag medan det ännu är tid, skall göra, vad den för sitt vidkommande kan för att avvärja den olycka, som hotar, understöder Lagutskottet den föreliggande petitionen och förordar, att en motion i ~~ärendet~~ av Landstinget inlämnas till den nu sammanträdande Riksdagen. Lagutskottet anser för sin del, att det av professor Allan Serlachius år 1921 utarbetade förslaget till nykterhetslag-likväl med en av Utskottet gjord väsentlig ändring av § 9 och en mindre ändring av § 12- kan av Landstinget omfattas och i motionen hos Riksdagen rekommenderas.

I anslutning till det ovan framhållna har Utskottet med 4 röster mot 1 beslutit att för Landstinget vördsammast föreslå,

att Landstinget ville till Finlands Riksdag ingå
med motion om antagande av nedananförda lag:

L a g

om tillverkning och införsel av samt handel med rusdrycker.

§ 1.

Med rusdrycker förstås i denna lag alla ämnen, som vid en temperatur av + 15 grader Celsius innehålla mera än 2 1/4 viktprocent styalkohol.

§ 2.

Rätten att tillverka och till landet införa samt idka handel med rusdrycker tillkommer uteslutande staten i enlighet med vad i denna lag stadgas.

Om tillverkning, införsel och försäljning av denaturerade alkoholhaltiga ämnen samt om apotekshandel med alkoholhaltiga ämnen stadgas särskilt.

§ 3.

Om tillverkning och införsel av samt handel med sådana maldrycker, vilka innehålla mindre än 2 1/4 viktprocent alkohol, gälla vad om svagare maldrycker är stadgat eller stadgas.

§ 4.

Staten enligt denna lag tillkommande rätt till tillverkning och införsel av samt handel med rusdrycker utövas genom ett aktiebolag, vari staten äger sådan aktiemajoritet, att denna medför ovillkorlig bestämmanderätt i bolagets angelägenheter, och vilket bolag icke får bedriva annan affärsverksamhet.

Bolag, som handhar statens rusdryckshantering, äger icke till annan överlåta rätten till införsel och utminuteri av rusdrycker. Rätten till tillverkning och utskänkning av rusdrycker kan däremot överlåtas till annan, i enlighet med vad i denna lag stadgas.

§ 5.

Det bolag, som omhänderhar statens rusdryckshantering, övervakas av ett kontrollråd, bestående av fem medlemmar, och vars ordförande och ledamöter förordnats av statsrådet för tre år åt gången. Av ledamöterna förordnas dock första gången två endast för ett och två endast för två år.

§ 6.

Handeln med rusdrycker skall ordnas sålunda, att densamma åstadkommer så ringa skada som möjligt och att användningen av rusdrycker inskränks till det minsta möjliga. Kontrollrådets alla åtgärder skola åsyfta detta.

§ 7.

På varje ort, där rusdrycksbolaget idkar rusdryckshantering, tillsätts kommunalfullmäktige en och landshövdingen en kontrollör för att övervaka att stadgandena i och syftemålet med denna lag samt av kontrollrådet ut-

färdade bestämmelser iakttagas.

Dessa kontrollörer hava samma rätt med avseende på övervakandet av bolagets lokala affärsverksamhet, som om kontrollrådet i 1, 2 och 3 momenten § 14 är sagt, och äga de att, när skäl därtill befinnes föreligga, hos kontrollrådet framställa anmärkning mot bolagets sätt att handhava alkoholhanteringen på orten ävensom framställa förslag till missförhållanden avhjälpande samt att årligen till kontrollrådet avgiva berättelse över sin verksamhet under föregående år.

Kontrollörernas arvoden fastställas av kontrollrådet.

2 kap.

Om rusdrycksbolag.

§ 8.

Beträffande bildandet av bolag för omhandhavandet av statens rusdryckshantering samt sådant bolags verksamhet gälle, vad om aktiebolag är stadgat, för såvitt i denna lag icke annorlunda stadgas.

Minister, justitiekansler och justitiekanslersadjoint, över- och underdomare, landshövding, landssekreterare, landskamrerare, kronofogde, länsman, stadsfiskal, polismästare och annan till polisinrättningen hörande person, ecklesiastik- och skolstatens tjänstemän och betjante, tullverkets tjänstemän och betjante, läkare och apotekare samt andra personer, vilka äga att på ämbetets vägnar övervaka denna lags iakttagande, må icke vara delägare i rusdrycksbolag.

§ 9.

Den årsvinst, som inflyter av rusdrycksbolagets verksamhet skall, sedan skäligt belopp överförs till bolagets reservfond, användas på följande sätt:

- 1) till aktieägarna utdelas årligen en dividend, som motsvarar den av privatbankerna under verksamhetsåret utbetalade högsta depositionsränta;
- 2) av överskottet överlämnas;
 - a) 50 % till statsverket och användes för lindrande av skattebördan.
 - b) 50 % till nykterhets- och andra kulturella ändamål enligt kontrollrådets prövning.

§ 10.

Rusdrycksbolaget är fritt från alla direkta skatter till stat, kommun och kyrka.

§ 11.

Medlemmarnas av rusdrycksbolagets styrelse, föreståndarnas för bolagets utminuterings- och utskänkingsställen samt övriga i bolagets tjänst.

180

anställda personers avlöning skall underställas kontrollrådets fastställelse och må icke på något vis göras beroende av bolagets inkomster eller vinst eller den utminuterade eller utskänkta varans mängd. Här nämnda personer må icke heller i någon form mottaga gottgörelse av bolagets kontrahenter för förbindelser vilka ingås av bolaget.

3 kap.

Om kontrollrådet.

§ 12.

Delägare i bolag, som omhändernar statens rusdryckshantering, medlem i dess direktion och i dess tjänst anställd person samt offentlig åklagare eller till poliskåren hörande person ävensom den, åt vilken rusdrycksbolaget överlåtit rätt till tillverkning eller utskänkning av rusdrycker eller som är delägare eller direktionsmedlem i bolag, till vilket sådan rätt överlåtit, må icke vara medlem av kontrollrådet.

§ 13.

Kontrollrådet åligger:

- 1) att besluta om öppnande av utminuterings- och utskänkingsställen på sådana orter, där rusdrycksbolaget är berättigat att idka rusdryckshantering;
- 2) att efter vederbörande kommunalfullmäktiges hörande för varje ort fastställa utminuterings- och utskänkingsställenas antal och platserna för dem, och böra därvid utan tvingande skäl avvikelser icke göras från fullmäktiges utlåtande;
- 3) att fastställa maximi- och minimikvantiteten rusdrycker, som på en gång få åt samma köpare utminuterats eller utskänkas;
- 4) att fastställa rusdryckernas utminuterings- och utskänkingspris, dock sålunda, att enhetspriset för varje slag skall vara detsamma, oberoende av den försålda mängden;
- 5) att bestämma beskaffenheten och alkoholhalten beträffande de rusdrycker, som av rusdrycksbolaget tillverkas, köpas, utminuterats och utskänkas; och
- 6) att reglera övriga i samband med rusdryckshanteringen stående sakförhållanden.

§ 14.

Kontrollrådet och dess medlemmar äga rätt att när som helst granska bolagets fabriker, upplag och lokaler, bolagets samt dess utminuterings- och utskänkingsställens bokföring, korrespondensregister och övriga handlingar samt i allmänhet bolagets förvaltning och vård.

Bolaget äger på anfordran meddela kontrollrådet noggranna och detaljerade uppgifter om alla till bolagets verksamhet hörande omständigheter.

Kontrollrådets därtill förordnade representanter äro berättigade att närvara och yttra sig vid rusdrycksbolagets direktionmöten och bolagsstämmor, och skall för detta ändamål kontrollrådet skriftligen underrättas om alla sådana sammanträden inom samma tid, som kallelse till sammanträdet enligt bolagsordningen skall utfärdas.

Finner kontrollrådet någon i bolagets tjänst anställd person olämplig för sin befattning, skall bolaget, efter erhållet skriftligt förordnande därom, omedelbart avskeda sådan person från tjänsten.

§ 15.

Av kontrollrådet utfärdad bestämmelse skall av rusdrycksbolaget ovisstkorligen omedelbart åtlydas; inträffar tredska, skall vederbörande myndighet lämna för verkställighet av kontrollrådets förordnande nödig handräckning; och anmäla kontrollrådet, då skäl därtill föreligger, om saken för statsrådet för vidtagande av behöriga åtgärder till förhindrande av tredskans upprepande.

§ 16.

Närmare bestämmelser om kontrollrådets verksamhet utfärdas i reglemente för kontrollrådet, vilket stadfästes genom förordning.

§ 17.

Statsrådet stadfäster årligen kontrollrådets avlöning och utgiftsstat.

Samtliga avlöningar och kostnader för kontrollrådet och de lokala kontrollörerna erläggas ur rusdrycksbolagets medel, liksom ock övriga utgifter för bolagets verksamhet.

4 kap.

Om tillverkning och införsel av rusdrycker.

§ 18.

Kontrollrådet fastställer, vilka slags rusdrycker rusdrycksbolaget skall tillverka i eget land och vilka skola införas från utlandet.

§ 19.

Rusdrycksbolaget kan med kontrollrådets begivande för viss tid, högst tre år i sänder, för sin räkning överlämna tillverkningen av rusdrycker eller visst slags rusdryck för rusdrycksbolagets räkning åt enskild af-färsidkare eller bolag, i främsta rummet åt sådana industriella inrättningar, vilka tillverka alkohol såsom biprodukt av sin egentliga industri, för såvitt kontrollrådet finner detta kunna ske med fördel och i ö-

verensstämmelse med denna lägs syftemål.

§ 20.

Kontrollrådet äger bestämma, på vilka villkor och under vilken kontroll rusdryckstillverkning, som är överlämnad åt enskild industriidkare eller bolag, må äga rum.

§ 21.

Med avseende på rusdrycker, som av bolaget införas, må i övrigt iakttagas, vad i allmänhet om införsel av varor är stadgat.

5. Kap.

Om utminutering och utskänkning av rusdrycker.

§ 22.

Rusdrycksbolaget är berättigat att i varje stad, där länsstyrelse finnes idka utminutering och utskänkning av rusdrycker.

I övriga städer må bolaget utminutera eller utskänka rusdrycker, endast för såvitt stadsfullmäktige givit sitt samtycke till utminutering eller utskänkning av rusdrycker. Stadsfullmäktiges begivande, varmed villkor, som inskränka hanteringen, kunna vara förbundna, skall meddelas för tre år i sänder.

Med vederbörande kommunalfullmäktiges begivande kan utskänkning av rusdrycker för ett år åt gången tillåtas jämväl på landsorten, där turisttrafikens intressen anses särskilt påkalla det.

Kontrollrådet kan efter prövning för ett år i sänder meddela tillstånd till utskänkning av rusdrycker jämväl på passagerarefartyg, vilka förmedla trafik mellan Finland och utlandet, samt med begivande av fullmäktige i fartygets hemortskommun, på passagerarefartyg, som förmedlar trafik inom flere kommuners områden, dock icke under den tid fartyget uppehåller sig i hamn.

§ 23.

På utminuteringsställe må rusdrycker givas köpare endast till avhämtning, men icke till förtäring på platsen.

Från utminuteringsställe må rusdrycker icke tillsändas köpare.

§ 24.

Rusdrycker få utminuteras endast vardagar från klockan tio på morgonen till klockan tre på eftermiddagen. Dagen före och efter söndag och annan helgdag samt under veckan före påsk, tiden mellan den 16 och 22 juni samt den 15 och 30 december må rusdrycker likväl icke utminuteras.

Finner kontrollrådet särskilda omständigheter sådant påkalla, äge rätt att utöver de i mom. 1 stadgade tiderna antingen helt och hållet

eller delvis förbjuda utminutering av rusdrycker på viss ort eller i hela landet under viss tid liksom ock att inskränka den dagliga utminuterings-tiden.

§ 25.

Den, som önskar köpa rusdrycker, vare skyldig att till föreståndaren för utminuteringsstället inlämna skriftliga ansökan samt däri om sig själv lämna de uppgifter samt uppfylla de villkor, vilka kontrollrådet bestämt.

Envar persons inköp skola på utminuteringsstället på sätt, kontrollrådet fastställt, inregistreras sålunda, att de av honom inköpta rusdryckernas mängd alltid med lätthet kan konstateras.

§ 26.

Föreståndare för utminuteringsställe är skyldig att enligt de anvisningar kontrollrådet meddelat, vägra utminutering av rusdrycker åt person, vars inköp uppenbarligen överskrida den mängd, han skäligen kan för eget behov använda.

§ 27.

Rusdrycker få icke säljas:

- 1) åt person, som uppenbarligen icke fyllt 21 år;
- 2) åt personer, vilka tillhöra manskap eller underbefäl vid krigsmakten och vilka icke äro försedda med av vederbörande befäl utfärdat tillståndsbevis;
- 3) åt berusad person;
- 4) åt den, som under de två senaste åren varit dömd till straff för fylle-ri;
- 5) åt den, som under de tre senaste åren varit dömd eller utstått straff för olovlig tillverkning, införsel eller försäljning av rusdrycker eller för annan förseelse mot denna lag;
- 6) åt den, som under de senaste tre åren för lösdriveri varit dömd till allmänt arbete;
- 7) under av kontrollrådet bestämd tid åt person, vilken kontrollrådet berövat rätt till inköp av rusdrycker.

Har i denna paragraf nämnd dom eller order upphävt eller återkallats må stadgandena i denna paragraf icke tillämpats.

§ 28.

Var, som anser, att föreståndare för utminuteringsställe utan skäl vägrat åt honom utminutera rusdrycker eller att rusdrycksbolaget i övrigt i ärende, varom kontrollrådet är berättigat att bestämma, skridit till åtgärd, som kränker hans privata rätt eller är stridande mot denna lags syftemål, vare berättigad att skriftligen hos kontrollrådet kräva

Över kontrollrådets beslut i sådant ärende må besvär icke anföras.

§ 29.

Två eller flere personer må icke förena sig om inköp av rusdrycker till fördelning sig emellan.

§ 30.

Ej må någon mot eller utan ersättning vara allmänheten behjälplig vid anskaffande eller avsändande av rusdrycker.

§ 31.

Utskänkning av rusdrycker må äga rum endast i förening med fullständig restaurationsrörelse på sådant sätt, som kontrollrådet närmare bestämmer.

I utskänkningslokal må rusdrycker försälas endast till förtäring, men icke till avhämtning.

§ 32.

Rusdrycksbolaget kan med kontrollrådets begivande meddela enskild person rätt att i förening med fullständig restaurationsrörelse utskänka rusdrycker eller visst slag av rusdrycker för rusdrycksbolagets räkning.

§ 33.

Kontrollrådet äger bestämma, på vilka villkor och under vilken kontroll utskänkning av rusdrycker, som överlämnats åt enskild person, skall äga rum.

Har den, som erhållit rätt att utskänka rusdrycker, förlorat kontrollrådets förtroende, äger rådet rätt att utan skyldighet till gottgörelse återkalla honom meddelad utskänkningsrätt.

§ 34.

Rusdrycker må icke utskänkas före klockan tolv på dagen och icke efter klockan tolv på natten.

Kontrollrådet fastställer inom de i mom. 1 stadgade gränser, under vilken tid utskänkning i varje restaurang får äga rum, dock med iakttagande av att utskänkning i varje fall skall upphöra en timme, förrän restaurangen i enlighet med därom utfärdade bestämmelser skall stängas.

Kontrollrådet äger jämväl befogenhet att förbjuda utskänkning antingen delvis eller helt och hållet på någon ort eller i hela landet eller inskränka den allmänt fastställda utskänkningstiden.

§ 35.

Rusdrycker må icke utskänkas åt person, som uppenbarligen är yngre än 21 år, eller åt person, som tillhör manskap eller underbefäl vid

krigsmakten och vilken icke är försedd med av vederbörande befäl utfär-
dat tillståndsbevis, samt ej heller åt den, som är berusad.

§ 36.

Utminuteri eller utskänkning av rusdrycker må ej ske på kredit, e-
heller i byte eller mot pant.

§ 37.

Sådan alkoholhaltig lackfernissa och polityr samt sådant tand-, hår-,
hud- och luktvatten m.fl. dylika ämnen, vilka icke äro denaturerade el-
ler vilkas användning för berusningsändamål icke på annat sätt gjorts
uppenbart omöjlig, må icke erhållas till salu.

§ 38.

Var, som enligt stadgandena i denna lag icke är berättigad att utmi-
nutera eller utskänka rusdrycker, må icke under någon förevändning till
annan överlåta rusdrycker. Byteshandel med och utlåning av rusdrycker
ävensom deras användning på ett eller annat sätt såsom vederlag för pen-
ningar skall anses såsom försäljning.

Önskar någon såsom undfägnad bjuda annan rusdrycker, må han därför
icke förbehålla sig eller mottaga gottgörelse av vad namn det vara må;
i annat fall skall även sådan servering anses såsom olovlig utminuteri.
[Likaså skall såsom olovlig utminuteri anses, om den, som håller öppen
handelsbutik, däri eller i förening med densamma såsom gåva giver eller
bjuder rusdrycker.

6 kap.

Om upplag och forsling av rusdrycker.

§ 39.

Ej må annan än rusdrycksbolaget eller den, som för rusdrycksbolagets
räkning tillverkar eller utskänker rusdrycker, samtidigt innehava mera
än 20 liter rusdrycker.

Önskar någon samtidigt innehava större upplag av rusdrycker, än vad i
i mom. 1 sägs, anmäla därom i stad hos magistrat och på landet hos kro-
nolänsman, vilka, därest icke särskilda omständigheter föranleda förbud,
skola därtill meddela skriftligt tillstånd.

§ 40.

Då rusdrycker forslas för rusdrycksbolagets räkning, skola de alltid
åtföljas av ett av kontrollrådet utfärdat intyg eller av en med kontroll-
rådets godkännande försedd fraktsedel, som tydligt utvisar, att de forslade
rusdryckerna lagligen tillhöra rusdrycksbolaget.

§ 41.

Varje kärl, i vilket rusdrycker från rusdrycksbolagets utminuteringsställe utgivnas åt köpare, skall vara försett med visst av kontrollräde fastställt tecken, som vid kärlets öppnande sönderbrytes och som tydligt utvisar, att kärlet jämte innehåll är försålt av rusdrycksbolaget.

§ 42.

Av rusdrycksbolaget inköpta rusdrycker må av envar fritt forslas. Forslas rusdrycker i större mängder än 20 liter, skall dock hela den forslade mängden åtföljas av ett antingen av föreståndaren för utminuteringsställe eller, vid forsling till annan plats av i mom. 2 § 39 omförd mält rusdrycksupplag, av däri nämnda myndighet utfärdat intyg, vari skall angivas försäljningsstället eller sagda myndigheters tillståndsbevis, ägarens och forslarens namn och hemort, rusdryckernas beskaffenhet och mängd samt platsen, dit varan skall forslas, ävensom en efter avståndet lämpad tid, varunder intyget äger giltighet.

§ 43.

För forsling av rusdrycker, vilka förklarats förbrutna, må på landet kronofogde eller kronolänsman och i stad stadsfiskal utfärda nödig förpassning.

7 kap.

Om straff för brott mot denna lag.

§ 44.

Var, som olovligen tillverkar eller låter tillverka rusdrycker eller gör försök därtill eller avskiljer denatureringsämne från denaturerad rusdryck, straffes första gången med minst tjugu och högst femtio dagsböter samt vid återfall med minst femtio dagsböter eller fängelse.

Gör någon tillverkning av olovliga rusdrycker till yrke eller vana, straffes med fängelse.

Olovligen tillverkade rusdrycker och mask jämte kärl ävensom tillverkningsredskap vare förbrutna.

§ 45.

Beträffande straffet för olovlig införsel av rusdrycker gälle, vad om lurendrejeri är särskilt stadgat.

§ 46.

Var, som olovligen försäljer eller utskänker eller till salu utbjuder rusdrycker eller annorledes använder dem såsom vederlag för penningar, straffes första gången med minst tio och högst trettio dagsböter samt vid återfall med minst trettio dagsböter eller fängelse.

Förtill yrke eller vana gjord olovlig försäljning eller utskänkning

av rusdrycker vare straffet fängelse.

Till salu utbjuden vara samt kärl, i vilka den förvaras, vare förbrutna; pant, som tagits för rusdrycker, vare jämväl förbruten, och må betyda att den som tagits för rusdrycker, som givits på gäld.

§ 47.

Gör sig den, åt vilken rusdrycksbolaget överlåtit rätt att tillverka rusdrycker, skyldig till försäljning av rusdrycker, straffes med minst etthundra dagsböter och vare tillverkningsrätten förlustig.

Iakttager den, som erhållit rätt att utskänka rusdrycker, icke i denna lag eller med stöd av denna lag utfärdade bestämmelser om utskänkning, straffes med minst etthundra dagsböter och vare sin utskänkningsrätt förlustig.

§ 48.

Befattningshavare vid rusdrycksbolaget eller i dess tjänst anställd person, som bryter mot de i denna lag eller med stöd av denna lag utfärdade bestämmelser om utminutering eller utskänkning av rusdrycker, straffes med minst etthundra dagsböter och vare sin befattning vid rusdrycksbolaget förlustig.

§ 49.

Var, som bryter mot föreskrifterna i denna lag angående forsling eller upplag av rusdrycker, straffes med minst tjugu dagsböter, och den olovliga forslade eller upplagda varan jämte kärl ävensom forslingsredskap, dragare eller farkost, vars huvudsakliga forä eller last utgjorts av rusdrycker, vare förbruten.

§ 50.

Var, som bryter mot stadgandet i 37 §, straffes med minst femtio dagsböter.

§ 51.

Var, som bryter mot stadgandena i §§ 29 eller 30, straffes med minst tjugu dagsböter, och må rusdryckerna jämte kärl förklaras förbrutna.

§ 52.

För brott, som med husbondens vetskap och vilja begås mot denna lag av hans gårdsfolk eller annan i hans tjänst anställd person, ansvarar husbonden likasom för eget brott. Dock pröva domstolen, huruvida jämväl de som förbrutit, skall till straff dömas.

§ 53.

Var, som för brott mot denna lag dömes till straff, må jämväl dömas förlustig den ekonomiska nytta, förbrytelsen medfört, på sätt i strafflagen är stadgat.

Särskilda stadganden.

§ 54.

Vad i denna lag är stadgat om utminutering, försling och upplag av rusdrycker, må icke tillämpas på de rusdrycker, som rusdrycksbolaget fö säljer till apotek, vetenskapliga inrättningar, kyrkliga ändamål eller sådana industriella inrättningar, vilka för sitt arbete äro i behov av alkoholhaltiga ämnen och av kontrollrådet varje gång erhållit tillstånd till inköp av sådana. Vid försäljning av rusdrycker till dessa ändamål må av kontrollrådet utfärdade bestämmelser lända till efterrättelse; dock skall vid försling av rusdrycker även i dessa fall varan städse åtföljas av i § 42 nämnt intyg.

§ 55.

Rusdrycker, som förklarats förbrutna, överlämnas till rusdrycksbolaget, som för dem till statsfonden erlägger av kontrollrådet fastställt pris. Är den mängd, som förklaras förbruten, så liten eller av den beskaffenhet, att kontrollrådet icke anser dess värde motsvara förslingskostnaderna, skall varan bevisligen uthållas på marken.

Över alla rusdrycker, vilka i länet medels laga kraft vunnet utslag dömas förbrutna, skall landshövdingen kvartaliter insända förteckning till kontrollrådet.

§ 56.

Då åtal utföres för olovlig utminutering eller utskänkning av rusdrycker, kan köparen såframt han eljest befinnes ojävig, åberopas till vittne och på ed höras.

§ 57.

Den, som dömes till straff för brott mot denna lag, skall ersätta stämningsman för av honom verkställda stämningar ävensom skäligen gottgöra åklagare och vittnen för deras kostnader i saken.

§ 58.

Närmare stadganden angående verkställigheten av denna lag utfärdas genom förordning.

§ 59.

Denna lag träder i kraft den 192 . Samtidigt skola förbudslagen av den 1 juni 1922 och alla med stöd av densamma utfärdade bestämmelser upphöra att gälla.

Mariehamn, den 3 december 1926.

på Lagutskottets vägnar:

[Signature]

[Signature]

Till Finlands Riksdag

från Ålands landsting.

Sedan till Ålands landsting år 1926 ingivits en av tjugutvå av landstingets trettio representanter underskriven petition angående motion till Finlands Riksdag om förbudslagens i dess nuvarande form

192
och avfattning upphävande och ersättande med en nykterhetslag, som följer sundare principer, samt petitionen av landstinget även godkända, får landstinget, i stöd av § 13 i lagen om självstyrelse för Åland, given den 6 maj 1920, hos Riksdagen vördsammast göra följande framställning:

Dryckenskapen förnedrar individen och bringar skam och vanära över det folk, som omhuldar denna last. Men nykterheten adlar och höjer den, som följer dess principer. Detta är en sanning, som varje upplyst och rättänkande människa öppet och gärna erkänner.

Insikten om att så är fallet vanns emellertid icke i dag. Den erfarenheten gjordes av våra förfäder redan i gångna tider. Vår historia upplyser oss om att mer än en gång kraftiga försök vidtagits att råda bot för det samhällsfördärliga onda, som superiet medför. Riksdagsprotokollen från många av "Frihetstidens" riksdagar bära värtaligt vittne därom. Stränga förbudslagar stiftades. Men lagarna voro tvångslagar och därför i sin egenskap av sådana från början dödsdömda. Den stora massan av folket ansåg, att de gjorde intrång på den personliga friheten, och trotsade dem öppet. Mot denna starka opinion stodo myndigheterna maktlösa. Regering och ständer, som insågo, att olydnad mot en lag i sina konsekvenser ofelbart förr eller senare även skulle medföra olydnad mot andra, voro klarsynta nog att icke genom halstarigt vidhållande av sin ståndpunkt äventyra större värden. Respekten för lagar har av ålder varit hörnstenen för den västerländska rätts-

staten. Denna hörnsten fick icke undergrävas eller rubbas. Hellre än att riskera detta föredrog man att avstå från det farliga experimentet. Förbudslagarna, som ändå av ingen efterlevdes, återkallades inom kort.

Men den ädla tanken att uppfostra folket till nykterhet grävades icke därmed. Man valde endast andra metoder.

För några decennier sedan vidtog i vårt land ett milmedvetet nykterhetsarbete enligt sunda principer. När vi, som nu äro gamla, voro barn, grepo sig våra fäder verket an. Det lünder dem och deras goda omdöme till evärdelig heder, att de därvid inslogo den rätta vägen. De förstodo, att dryckenskapen, som i otaliga släktled före dem av samhälle och stat tolererats, icke i en handvändning, icke genom ett enda djupt snitt i den sjuka samhällskroppen kunde ur denna avlägnas. De insågo, att endast en långvarig, metodisk och framför allt klok behandling kunde leda till hälsa. Folket skulle genom egen erfarenhet småningom självt övertyga sig om att de gamla, vilda och råa dryckessederna voro av ondo.

Före år 1866 var husbehovsbränningen tillåten. Då flödade brännvinet tidsals i så mäktiga strömmar över landet, att allt folket höll på att drunkna i dess giftiga virvlar. Men ovannämnda år tog en upplyst lagstiftning hand om saken, en lagstiftning, av vilken våra dagars förbudsfanatiker sannerligen hade mycket att lära. Det var icke fråga om totalförbud, ty man hade ju i äldre tider haft sorgliga erfarenheter av sådana. Man tillgrep inskränkningar eller s.k. restriktioner.

tioner. Husbehovsbränningen slopades. Landsvägskrogar och gästgiverier torrlades, utskänkningstiden i städernas värdshus förkortades o.s.v. Alla i ögonen fallande frestelser avlägsnades. Längre gick man icke på denna väg. Den personliga friheten klavbands icke helt och hållet. Ty man förstod, att denna personliga frihet, som folken i de skandinaviska landen sedan hedenhös värnat som sitt dyrbaraste släktarv och som under tidernas lopp vuxit till ett med dem själva, aldrig skulle låta sig genom maktspråk kuvas. Varje vuxen medborgare i landet kunde på fullt lagligt sätt fortfarande förskaffa sig vilka spritdrycker som helst. Lungt och lydigt böjde sig folket under lagen. Ty det förstod utan vidare, att reformerna voro nyttiga. Spritsmuggling var och förblev länge ett okänt begrepp. Och detsamma torde även kunna sägas om lönnbränning.

Jämsides med lagstiftningen och i fullständig överensstämmelse med denna bröt sig i samma syfte en annan rörelse väg. Ungdomen mobiliserade sina raska, kampberedda skaror. Ungdomsrörelsen i de nordiska landen uppstod, även den, i syfte att göra slut på råa seder, dryckenskap och nattlopp.

Vid tiden för världskrigets utbrott torde enligt auktoritativa uppgifter omkring 1.500 ungdomsföreningar existerat i Finland. En mycket stor del av dessa hade på sina fanor skrivit absolut nykterhet.

Resultatet var häpnadsväckande, ty inom kort kunde, vad rusdrycker-
na och superiet beträffar, en tydlig omsvängning i folkmeningen förmärkas. att dricka sig drucken ansågs icke längre som det osvikliga och

enda tillförlitliga tecknet på manlighet. Tvärtom betraktades fyl-
leri nu såsom en vanärande skam. I motsats därtill åtnjöt den nykt-
re och nykterhetsvännen heder.

Vid 9:de nordiska nykterhetsmötet år 1920 yttrade en av den fin-
ländska nykterhetsrörelsens främste hövdingar, doktor Matti Helonius-
seppelä med berättigad stolthet följande ord: "Finland är numera ett
av de nyktraste länder i världen. Dess alkoholkonsumtion beräknas till
mycket litet över 0 liter per invånare".

Det var då.

Huru långt vore vi icke nu hunna, om nykterhetsarbetet hade fått
ostört fortgå i samma sunda riktning!

Men detta tilläts ej. Den olycksdiga förbudslagen, skapad av
personer, som icke förstodo eller icke ville förstå vårt folks själs-
liv, vräkte inom otroligt kort tid hela det vackra verket över ända.

Förbudslagen trädde i Finland i gällande kraft den 1 juni 1919.
Låtom oss med några tillbudsstående siffror belysa dess verkningar
under de första åren efter dess ikraftträdande.

Vi börja med fylleriförseelserna.

Medan enligt domlängderna dessa förseelser under det första halv-
året 1919 utgjorde endast 864, steg detta antal under det senare halv-
året (efter förbudets inträdande) till 4.525 och tillsammans för hela
året till 5.389. År 1920 avdömdes 21.184 fyllerimål, år 1921 avdöm-
des 30.731, år 1922 avdömdes 35.907 dylika mål. Socialministeriet
kommer för år 1922 till en ännu högre siffra för uppdagade fyller-

förseelser, nämligen till 42.800.

För de s.k. förbudslagsbrotten ställa sig motsvarande siffror så-

lunda:

Enligt domlängderna: År 1919- 5.274; år 1920- 10.561; år 1921- 11.036; år 1922- 12.802.

Enligt socialministeriet voro år 1922 de uppdagade förbudslagsbrotten 16.964; år 1923- 19.198; år 1924- 20.057 samt år 1925- 21.836.

Vad tullbeslagen på sprit om 95 % och andra starka spritdrycker samt likörer beträffar kunna följande siffror anföras:

År 1919 1/VI - 31/XII 6.198 liter;

" 1920 103.620 " ;

" 1921 70.648 " ;

" 1922 187.395 " ;

Tullbeslag år 1924. år 1925.

Sprit 511.902 liter 547.733 liter

Brännvin 512 flaskor 554 flaskor

Konjak 3.460 " 4.584 "

Whisky 3.005 " 3.411 "

Likörer 830 " 638 "

Punsch 415 " 105 "

Champagne 301 " 363 "

Andra viner 4.756 " 3.871 "

Med dessa siffror för ögonen måste vi hisna, då vi försöka bilda

oss en föreställning om de enorma kvantiteter spritvaror, som utan att ådraga sig tullens uppmärksamhet insmugglats i landet.

Bilden vore icke fullständig om vi underlåte att omnämna, att utöver allt detta i republikens apotek endast under år 1925 sålts spritdrycker i sådan oerhörd mängd, att blott och bartapotekens provision för denna hantering steg till icke mindre än 22.000.000 mark. Detta alltså med lagens begivande.

Vårt folk drunknar i sprit. Brottsligheten tilltar i fasaväckande grad. Respekten för lagarna är död. Att inför domstolen svära mened är numera icke någon ovanlig företeelse. Mord och dråp höra till ordningen för dagen. Regelrätta bataljer med eldgivning och stupade och sårade på båda sidor utkämpas mellan förbudslagens övervakare och smugglarna. Kvinnor och barn förgifta sig med sprit. Människorna kunna icke längre skilja mellan rätt och orätt. Den moraliska försumpningen är allmän.

Detta är icke överord. Detta är sorgliga fakta, som stöda sig på de uppgifter, vilka meddelas oss både av Förbudslagsenheten och av dagspressen.

Så djupt ned i dyn har alltså Finlands folk, under den korta tid förbudslagen varit gällande i vårt land, hunnit sjunka!

Bilden har emellertid även en annan dyster sida.

De misslyckade och fåfänga försöken att övervaka förbudslagen sluka svindlande belopp i millioner och åter millioner finska mark, medan samtidigt de hundratals millioner, som i form av skatter inflö-

te i statskassan, i händelse denna olyckadigra lag icke finnes,
tillsäppligivas.

Har Finland, vars kapitalbesparing i det närmaste förbrukats,
råd till detta slöseri?

Skattebördan trycker oss alla till jorden. Mera förmå vi icke
bära. Spännes bågsträngen ens en aning hårdare, så brister den.

Och dock äro nya skatter alltjämt av nöden!

Riksdagens statsutskott ser sig tvunget att till sin inledande
presentation av statshushållningsplanen för nästa kalenderår föga
följande bekymmersamma reflexion:

"Statsförslaget utmynnar i en betydande brist, till vars betäcken-
de åtgår en så stor del av statsverkets kapitalbehållning, att dess
medel icke förslå till statsförslagets reglering under följande år.
På grund härav borde regeringen till allvarlig prövning upptaga, på
vilket sätt jämvikt i statsförslaget för framtiden kunde fås till
stånd".

Detta är en stormvarning, som ingen medborgare med ansvars känsla
har rätt att negligera.

Är Finlands folk så politiskt omoget, är det till den grad oför-
möget till självövertvinneelse, att det hellre vidhåller en olycks-
bringande lag, blott därför att det självt i en besinningslös stund
stiftat den, än det genom att resolut slopa denna lag räddar landet
från ekonomisk undergång.

Då Ålands landsting nu bragt denna fråga på tal, har landstinget

89 199

emellertid drivits därtill enbart ur den synpunkten, att det representerar Ålands folk, vars välfärd det i mån av sina krafter och mansed av sin plikt måste försöka betrygga.

Låtom oss alltså i det följande beakta förhållandena på Åland.

Ingen ålänning behöver för att till full evidens ådagalägga förbudslagens förbannelse tillgripa statistikens siffror. Vi hava alla med egna ögon sett, vad vi behöva se. Äro vi ärliga mot oss själva och äga vi det moraliska mod, som kräves för att våga blotta den humbug, som uppbäres av massorna på fastlandet, vilka viljelöst följa sina ledare, måste vi erkänna, att även på Åland förbudslagen länt folket till olycka och att den inom kort skall fullständigt ödelägga vår hembygd, om den icke snarligen upphäves och ersättes av en nykterhetslag, som följer psykologiskt riktiga principer.

Vi veta, att spritsmugglingen i de åländska vattnen icke avtaga, utan fastmer tillväxer.

Vi veta, att dryckenskapen, som aldrig tidigare haft rotfäste på öarna, nu är rätt allmän i våra bygder.

Och vi måste se och veta - vad som är det allra värsta i det måttlösa elände, som förbudslagen dragit över oss - att t.o.m. minderåriga barn berusat sig. Sådant förekom icke förr.

Ingen av oss är så förblindad, att han icke ser, vart detta bär, om det fortgår.

Blir det åländska släktet redan i barnåren alkoholförgiftat, då är hoppet slocknat för de söner och döttrar, det i sin tur skall

giva upphov åt.

Varje upplyst människa i våra dagar är medveten om den fruktansvärda betydelse, som innebor i det hemska ordet "ärftlighetslagen". För fädernas synder måste barnen lida.

Ett kraftlöst, sjukligt släkte av skuggor skall efter oss vandra på Ålands jord. Mottagligheten för tuberkulos och andra dödsfärster, redan nu stor, skall bliva än större. Därvårdsanstalter och fängelser, hittills så gott som okända för Ålands folk, skola öppna sina gisslande dörrar även för åländska interner. Viljorna skola slappna. De verkliga gedigna karaktärerna skola försvinna. Och för mågan att arbeta för det dagliga brödet skall utplånas.

I hopp om att Finlands Riksdag, medan det ännu är tid, skall göra vad den för sitt vidkommande kan för att avvärja den olycka, som hotar, får landstinget värdsammast hemställa, att Finlands förbudslag i sin nuvarande form och avfattning upphäves och ersättes med en nykterhetslag, som följer sundare principer. I detta avseende får landstinget lika värdsamt fästa Riksdagens uppmärksamhet på bilagda lagförslag, som i huvudsak följer ett av professor Allan Serlachius år 1921 utarbetat förslag till nykterhetslag.

Mariehamn den 15 december 1926.

På landstingets vägnar:

Julius Sundblom
talman.

Johannes Eriksson
vicetalman.

Oskar Romanson
vicetalman.

Till Finlands Riksdag

*Ålänst i motion,
samt i de goshuets.*

från Ålands landsting.

Sedan till Ålands landsting år 1926 ingivits en av tjugutvå av landstingets trettio landstingsmän underskriven petition angående motion till Finlands Riksdag om förbudslagens i dess nuvarande form

och avfattning upphävande och ersättande med en ändamålsenligare lag samt petitionen av landstinget även godkänts, får landstinget, i stöd av stadgandet i § 13 av lagen om självstyrelse för Åland, given den 6 maj 1920, hos Riksdagen vördsammast göra följande framställning:

Under ett par decennier före förbudslagens införande i Finland hade i riket ett målmedvetet och energiskt arbete bedrivits för motarbetandet av rusdryckskonsumtionen och införandet av ett nyktert levnadssätt. Detta arbete hade utförts med avsevärd framgång, så att en av nykterhetsrörelsens främsta målsmän i riket, filosofiedoktorn Matti Helenius-Seppälä kunde på nionde nordiska nykterhetsmötet år 1920 göra det glädjande meddelandet, att Finland då var ett av de nyktraste land i världen; och såsom den främsta exponenten för ett måttligt levnadssätt inom riket stod Ålands befolkning. Men efter det förbudslagen i Finland trätt i gällande kraft, har dess fördärvbringande inverkan på rikets inbyggare, ej minst i landskapet Åland, inom kort kunnat skönjas.

För att emellertid utröna verkningarna av sagda lag gavs statistiska centralbyrån, på initiativ av den kommitté, som tillsattes enligt Statsrådets beslut av den 8 juni 1922 i syfte att uppgöra ett program för utredning av alkoholkonsumtionens och den till densamma sig hänförande lagstiftningens sociala verkningar i Finland, i uppdrag att

vidtaga åtgärder för utrönande av den uppfattning särskilda rikets tjänstemän och andra personer, vilka voro bekanta med förhållandena i olika trakter och områden av riket, hade om förändringarna i nykterhetsläget med anledning av förbudslagens tillkomst och i samband därmed stående omständigheter. Svaren å den rundfråga, som utsändes, gävo otvetydigt vid handen, att förbudslagen icke medfört den avsedda nyttan, utan fastmer varit till uppenbar skada för Finlands folk; särskilt har den på Åland visat sig vara uteslutande av nedbrytande art. Nämda kommitté hade även till socialministeriet hemställt om verkställande av utredning beträffande alkoholbrukets inverkan på den allmänna brottsligheten och lösdriveriet i landet. I anledning härav har även sagda utredning blivit införskaffad samt publicerad i Finlands officiella statistik för år 1923 såsom bilaga till alkoholkommitténs utlåtande, varjämte på kommitténs tillskyndan en undersökning angående brott mot förbudslagen verkställdes för tiden 1/6 1919 - 31/5 1924, även den utgiven som bilaga till alkoholkommitténs utlåtande. Jämväl sistnämnda sakliga utredning gav vid handen, att brotten mot förbudslagen voro betydligt allmännare, än överträdelserna av rusdrycksförfattningarna voro, innan nämnda lag trädde i kraft. Dessutom kunde konstateras, att brotten mot förbudslagen och särskilt fylleriförseelserna oavbrutet ökats vid sidan av övriga brott, men

Även de sistnämnda hava tilltagit i förfärande grad, varom landets tidningspress nog samt bär vittne.

På Åland hade strävandena att på övertygelsens väg nå fullständig folknykterhet haft sådan framgång, att majoriteten av befolkningen redan före världskriget ytterst sällan använde och aldrig missbrukade alkoholhaltiga drycker, varjämte de, som fortfarande använde sådana drycker som njutningsmedel, hade övergått till allt mindre alkoholhaltiga eller mer ädla varor. De få, som ännu i detta avseende kunde anses till missbruk hemfallna, undveko på grund av den då rådande allmänna opinionen att visa sig i dryckesrört tillstånd vid fester och offentliga sammankomster. De blevo i annat fall genast avvisade eller antvordade i ordningsmaktens händer. Vid ungdomsfester och andra allmänna folksamlingar förekommo därför vid denna tid ej störande uppträden och allra minst slagsmål förorsakade av berusade. Ehuru folkopinionen på Åland då betraktade det som straffvärt att uppträda offentligt i dryckesrört tillstånd och berusade personer därför utan misskund omhändertogos av eller överlämnades till ordningsmakten, avdömdes i Ålands domsaga under 1913 ej mer än 11 fyllerimål. Nu, mer än ett decennium senare, då även de få onyktra eller mindre nyktra genom förbudslagen bort förvandlas till helnyktra, äro förhållandena på Åland i alla ovannämnda avseenden betänkligt för-

sämrade. Nu icke blott missbrukar en stor del av befolkningen alkoholhaltiga drycker, utan använder även sådana av stark koncentration och ofta av sämsta och mest fördärliga beskaffenhet. Mer eller mindre berusade personer, oftast ynglingar, visa sig utan skamsenhet på fester och allmänna sammankomster överallt i landskapet. Störande uppträden, förorsakade av dessa berusade, förekomma ofta. På det tidigare verkligt fredliga och nyktra Åland ha till och med slagsmål vid dylika folksamlingar inträffat så ofta, att ett par föreningshus varit stängda på viss tid. Och de avdömda fyllerimålens antal inom domsagan ha tilltagit under tiden från 1913 så, att de 1926 utgjorde 119, de tallösa brotten emot förbudslagen i övrigt oräknade. Att den ökade dryckenskapen haft ett förråande inflytande icke blott på fest- och dryckessederna utan även på sederna i allmänhet och den allmänna moralen är fördenskull självfallet.

Sålunda är det alldeles uppenbart, i vilken hög grad den gällande förbudslagen bidragit att inom landskapet minska aktningen för lag i allmänhet och för myndigheternas på lag grundade förfoganden, - någonting som i ännu högre grad än det tilltagande superiet är egnat att ingiva den tänkande och ansvarsställande medborgaren bekymmer och i hans sinne ingjuta farhågor och oro över vad en i dylika spår inlänkad framtid skall bära i sitt sköte.

Allt detta har hos Ålands folk alltmer spritt och rotfäst den övertygelsen att en i lag tillåten och under sträng kontroll skeende försäljning av alkoholhaltiga drycker är att vida föredraga framom en nu rådande officiell helnykterhet med en av oansvariga bedriven smygförsäljning av spritdrycker även till barn och ungdom i hur stor myckenhet som helst och av fullständigt okontrollerad och därför ofta i dubbel måtto farlig beskaffenhet.

Emedan konsumtionen av alkoholhaltiga drycker sålunda även på Åland tilltagit uti rent otrolig grad och spritt sig till kretsar, som förut stått fullkomligt oberörda härav, samt särskilt hos ungdomen tagit en fart, som ingen kunnat inom landskapet drömma om; och allldenstund förbudslagen icke motsvarar befolkningens rättsuppfattning och utgör en tvångslag, vilken leder den individuella friheten, samt förutsätter och uppmuntrar ett föraktligt angivelse- och förmyndarsystem ävensom visat sig vara i praktiskt avseende misslyskad samt omöjlig att genomföra, samtidigt som den blivit moraliskt fördärvlig och i övrigt högst skadlig för landet, kan Ålands landsting, av omsorg för landskapets egna inbyggares välfärd, icke underlåta att för sin del göra ett allvarligt försök att åt Ålands befolkning återbörda dess på urgammal aktning för lag och rätt fotade sedesamhet, samt vågar förty uttrycka förhoppningen, att Finlands Riksdag

skall undanrödja gällande förbudslag, detta för folkmoralen så o-
lyckliga sociala lagstiftningsexperiment, och godkänna en lag, som
mer än den nuvarande respekterar individens frihet och motsvarar
folkets rättsuppfattning; Landstinget tillåter sig fördenskull före-
slå, att bilagda lagförslag, vilket i huvudsak stöder sig på det av
justitierådet Allan Serlachius år 1921 utarbetade utkastet till en
dylik lag, måtte av Riksdagen som lag antagas att gälla i riket.

Mariehamn, den 15 december 1926.

På Landstingets vägnar:

talman.

vicetalman.

vicetalman.

L a gom tillverkning och införsel av samt handel med rusdrycker.

I kap.

Allmänna bestämmelser.

§ 1.

Med rusdrycker förstås i denna lag alla ämnen, som vid en temperatur av + 15 grader Celsius innehålla mera än 2 1/4 viktprocent etylalkohol.

§ 2.

Rätten att tillverka och till landet införa samt idka handel med rusdrycker tillkommer uteslutande staten i enlighet med vad i denna lag stadgas.

Om tillverkning, införsel och försäljning av denaturerade alkoholhaltiga ämnen samt om apotekshandel med alkoholhaltiga ämnen stadgas särskilt.

§ 3.

Om tillverkning och införsel av samt handel med sådana maldrycker, vilka innehålla mindre än 2 1/4 viktprocent alkohol, gälle vad om svagare maldrycker är stadgat eller stadgas.

§ 4.

Staten enligt denna lag tillkommande rätt till tillverkning och införsel av samt handel med rusdrycker utövas genom ett aktiebolag, vari staten äger sådan aktiemajoritet, att denna medför ovillkorlig bestämmanderätt i bolagets angelägenheter, och vilket bolag icke får

bedriva annan affärsverksamhet.

Bolag, som handhar statens rusdryckshantering, äger icke till annan överlåta rätten till införsel och utminuterung av rusdrycker. Rätten till tillverkning och utskänkning av rusdrycker kan däremot överlåtas till annan, i enlighet med vad i denna lagsstadgas.

§ 5.

Det bolag, som omhänderhar statens rusdryckshantering, övervakas av ett kontrollråd, bestående av fem medlemmar, och vars ordförande och ledamöter förordnats av statsrådet för tre år åt gången. Av ledamöterna förordnas dock första gången två endast för ett och två endast för två år.

§ 6.

Handeln med rusdrycker skall ordnas sålunda, att densamma åstadkommer så ringa skada som möjligt och att användningen av rusdrycker inskränkes till det minsta möjliga. Kontrollrådets alla åtgärder skola åsyfta detta.

§ 7.

På varje ort, där rusdrycksbolaget idkar rusdryckshantering, till-sätta kommunalfullmäktige en och landshövdingen en kontrollör för att övervaka att stadgandena i och syftemålet med denna lag samt kontroll-rådet utfärdade bestämmelser iakttagas.

Dessa kontrollörer hava samma rätt med avseende på övervakandet av bolagets lokala affärsverksamhet, som om kontrollrådet i 1, 2 och 3 momenten § 14 är sagt, och äga de att, när skäl därtill befinnes före-

ligga hos kontrollrådet framställa anmärkning mot bolagets sätt att handhålla alkoholhanteringen på orten ävensom framställa förslag till missförhållandenas avhjälpan samt att årligen till kontrollrådet avgiva berättelse över sin verksamhet under föregående år.

Kontrollörernas arvoden fastställas av kontrollrådet.

2 kap.

Om rusdrycksbolag.

§ 8.

Beträffande bildandet av bolag för omhandhavandet av statens rusdryckshantering samt sådant bolags verksamhet gälla, vad om aktiebolag är stadgat, för såvitt i denna lag icke annorlunda stadgas.

Minister, justitiekansler och justitiekanslersadjoint, över- och underdomare, landshövding, landssekreterare, landskamrerare, kronofogde, länsman, stadsfiskal, polismästare och annan till polisinspektionen hörande person, ecklesiastik- och skolstatens tjänstemän och betjante, tullverkets tjänstemän och betjante, läkare och apotekare samt andra personer, vilka äga att på ämbetets vägnar övervaka denna lags iakttagande, må icke vara delägare i rusdrycksbolag.

§ 9.

Den årsvinst, som inflyter av rusdrycksbolags verksamhet skall, sedan skäligt belopp överförs till bolagets reservfond, användas på följande sätt:

- 1) till aktieägarna utdelas årligen en dividend, som motsvarar den av privatbankerna under verksamhetsåret utbetalade högsta deposi-

1. Skatt för ländande av skatteborden
 2. Skatt för ländande av skatteborden enligt kontroll
 3. Skatt för ländande av skatteborden enligt kontroll
 4. Skatt för ländande av skatteborden enligt kontroll
 5. Skatt för ländande av skatteborden enligt kontroll
 6. Skatt för ländande av skatteborden enligt kontroll
 7. Skatt för ländande av skatteborden enligt kontroll
 8. Skatt för ländande av skatteborden enligt kontroll
 9. Skatt för ländande av skatteborden enligt kontroll
 10. Skatt för ländande av skatteborden enligt kontroll

[illegible]

The first of these is the fact that the
 government has been unable to raise the
 necessary funds to carry out its
 policy of non-interference. This
 has been due to a number of factors,
 including the fact that the government
 has been unable to raise the necessary
 funds to carry out its policy of non-
 interference. This has been due to a
 number of factors, including the fact
 that the government has been unable to
 raise the necessary funds to carry out
 its policy of non-interference.

...the ...
...the ...
...the ...
...the ...

tionsrätten.

2) av överskottet överlämnas;

a) 50 % till statsverket och användes för lindrande av skattebördan

b) 50 % till nykterhets- och andra kulturella ändamål enligt kontrollrådets prövning.

§ 10.

Rusdrycksbolaget är fritt från alla direkta skatter till stat, kommun och kyrka.

§ 11.

Medlemmarnas av rusdrycksbolagets styrelse, föreståndarnas för bolagets utminuterings- och utskänkingsställen samt övriga i bolagets tjänst anställda personers avlöning skall underställas kontrollrådets fastställelse och må icke på något vis göpas beroende av bolagets inkomster eller vinst eller den utminuterade eller utskänkta varans mängd. Här nämnda personer må icke heller i någon form mottaga gottgörelse av bolagets kontrahenter för förbindelser vilka ingås av bolaget.

3 kap.

Om kontrollrådet.

§ 12.

Delägare i bolag, som omhänderhar statens rusdryckshantering, medlem i dess direktion och i dess tjänst anställd person samt offentlig åklagare eller till poliskåren hörande person ävensom den, åt vilken rusdrycksbolaget överlåtit rätt till tillverkning eller utskänkning av rusdrycker eller som är delägare eller direktionsmedlem i bolag,

till vilket sådan rätt överlåtits, må icke vara medlem i kontrollrådet.

§ 13.

Kontrollrådet åligger:

- 1) att besluta om öppnande av utmimuterings- och utskänkingsställen på sådana orter, där rusdrycksbolaget är berättigat att idka rusdryckshantering;
- 2) att efter vederbörande kommunalfullmäktiges hörande för varje ort fastställa utmimuterings- och utskänkingsställets antal och platserna för dem, och böra därvid utan tvingande skäl avvikelser icke göras från fullmäktiges utlåtande;
- 3) att fastställa maximi- och minimikvantiteten rusdrycker, som på en gång få åt samma köpare utmimteras eller utskännas;
- 4) att fastställa rusdryckernas utmimuterings- och utskänkingspris, dock sålunda, att enhetspriset för varje slag skall vara det samma, oberoende av den försålda mängden;
- 5) att bestämma beskaffenheten och alkoholhalten beträffande de rusdrycker, som av rusdrycksbolaget tillverkas, köpas, utmimteras och utskännas; och
- 6) att reglera övriga i samband med rusdryckshanteringen stående sakförhållanden.

§ 14.

Kontrollrådet och dess medlemmar äga rätt att när som helst granska bolagets fabriker, upplag och lokaler, bolagets samt dess utminuterings-

rings- och utskänkingsställens bokföring, korrespondensregister och övriga handlingar samt i allmänhet bolagets förvaltning och vård.

Bolaget äger på anfordran meddela kontrollrådet noggranna och detaljerade uppgifter om alla till bolagets verksamhet hörande omständigheter.

Kontrollrådets därtill förordnade representanter äro berättigade att närvara och yttra sig vid rusdrycksbolagets direktionmöten och bolagsstämmor, och skall för detta ändamål kontrollrådet skriftligen underrättas om alla sådana sammanträden inom samma tid, som kallelse till sammanträdet enligt bolagsordningen skall utfärdas.

Finner kontrollrådet någon i bolagets tjänst anställd person olämplig för sin befattning, skall bolaget, efter erhållet skriftligt förordnande därom, omedelbart avskeda sådan person från tjänsten.

§ 15.

Av kontrollrådet utfärdad bestämmelse skall av rusdrycksbolaget ovillkorligen omedelbart åtlydas; inträffar tredska, skall vederbörande myndighet lämna för verkställighet av kontrollrådets förordnande nödig handräckning; och anmäla kontrollrådet, då skäl därtill föreligger, om saken för statsrådet för vidtagande av behöriga åtgärder till förhindrande av tredska upprepande.

§ 16.

Närmare bestämmelser om kontrollrådets verksamhet utfärdas i reglemente för kontrollrådet, vilket stadfästes genom förordning.

§ 17.

statsrådet stadfäster årligen kontrollrådets avlöning och utgiftsstat.

Samtliga avlöningar och kostnader för kontrollrådet och de lokala kontrollörerna erläggas ur rusdrycksbolagets medel, liksom ock övriga utgifter för bolagets verksamhet.

4 kap.

Om tillverkning och införsel av rusdrycker.

§ 18.

Kontrollrådet fastställer, vilka slags rusdrycker rusdrycksbolaget skall tillverka i eget land och vilka skola införas från utlandet.

§ 19.

Rusdrycksbolaget kan med kontrollrådets begivande för viss tid, högst tre år i sänder, för sin räkning överlämna tillverkningen av rusdrycker eller visst slags rusdryck för rusdrycksbolagets räkning åt enskild affärsidkare eller bolag, i främsta rummet åt sådana industriella inrättningar, vilka tillverka alkohol såsom biprodukt av sin egentliga industri, för såvitt kontrollrådet finner detta kunna ske med fördel och i överensstämmelse med denna lags syftemål.

§ 20.

Kontrollrådet äger bestämma, på vilka villkor och under vilken kontroll rusdryckstillverkning, som är överlämnad åt enskild industriidkare eller bolag, må äga rum.

§ 21.

Med avseende på rusdrycker, som av bolaget införas, må i övrigt iakttagas, vad i allmänhet om införsel av varor är stadgat.

Om utminuteriing och utskänkning av rusdrycker.

§ 22.

Rusdrycksbolaget är berättigat att i varje stad, där länsstyrelse finnes idka utminuteriing och utskänkning av rusdrycker.

I övriga städer må bolaget utminutera eller utskänka rusdrycker, endast för såvitt stadsfullmäktige givit sitt samtycke till utminuteriing eller utskänkning av rusdrycker. Stadsfullmäktiges begivande, varmed villkor, som inskränka hanteringen, kunna vara förbundna, skall meddelas för tre år i sänder.

Med vederbörande kommunalfullmäktiges begivande kan utskänkning av rusdrycker för ett år åt gången tillåtas jämväl på landsorten, där turisttrafikens intressen anses särskilt påkalla det.

Kontrollrådet kan efter prövning för ett år i sänder meddela tillstånd till utskänkning av rusdrycker jämväl på passagerarefartyg, vilka förmedla trafik mellan Finland och utlandet, samt med begivande av fullmäktige i fartygets hemortskommun, på passagerarefartyg, som förmedlar trafik inom flere kommunerna områden, dock icke under den tid fartyget uppehåller sig i hamn.

§ 23.

På utminuteringsställe må rusdrycker givas köpare endast till avhämtning, men icke till förtäring på platsen.

Från utminuteringsställe må rusdrycker icke tillsändas köpare.

§ 24.

Rusdrycker få utminuterats endast vardagar från klockan tio på morgonen till klockan tre på eftermiddagen. Dagen före och efter söndag och annan helgdag samt under veckan före påsk, tiden mellan den 16 och 22 juni samt den 16 och 30 december må rusdrycker likväl icke utminuterats.

Finner kontrollrådet särskilda omständigheter sådant påkalla, äge rätt att utöver de i mom. 1 stadgade tiderna antingen helt och hållet eller delvis förbjuda utminutering av rusdrycker på viss ort eller i hela landet under viss tid liksom ock att inskränka den dagliga utminuteringstiden.

§ 25.

Den, som önskar köpa rusdrycker, vare skyldig att till föreståndaren för utminuteringsstället inlämna skriftlig ansökan samt däri om sig själv lämna de uppgifter samt uppfylla de villkor, vilka kontrollrådet bestämt.

Envar persons inköp skola på utminuteringsstället på sätt, kontrollrådet fastställt, inregistreras sålunda, att de av honom inköpta rusdryckernas mängd alltid med lätthet kan konstateras.

§ 26.

Föreståndare för utminuteringsställe är skyldig att enligt de anvisningar, kontrollrådet meddelat, vägra utminutering av rusdrycker åt person, vars inköp uppenbarligen överskrida den mängd, han skäligen kan för eget behov använda.

§ 27.

Rusdrycker få icke säljas:

1) åt person, som uppenbarligen icke fyllt 21 år;
2) åt personer, vilka tillhöra manskap eller underbefäl vid krigsmakten och vilka icke äro försedda med av vederbörande befäl utfärdat tillståndsbevis;

3) åt berusad person;

4) åt den som under de senaste tre åren varit dömd till straff för fylleri;

5) åt den, som under de senaste tre åren varit dömd till eller utstått straff för olovlig tillverkning, införsel eller försäljning av rusdrycker eller för annan förseelse mot denna lag;

6) åt den, som under de senaste tre åren för lösdriveri varit dömd till allmänt arbete;

7) under av kontrollåret bestämd tid åt person, vilken kontrollrådet berövat rätt till inköp av rusdrycker.

Har i denna paragraf nämnd dom eller order upphävts eller återkallats må stadgandena i denna paragraf icke tillämpas.

§ 28.

Var, som anser, att föreståndare för utminuteringsställe utan skäl vägrat åt honom utminutera rusdrycker eller att rusdrycksbolaget i övrigt i ärende, varom kontrollrådet är berättigat att bestämma, skridit till åtgärd, som kränker hans privata rätt eller är stridande mot denna lags syftemål, vare berättigad att skriftligen hos kontrollrådet kräva rättelse häri.

Över kontrollrådets beslut i sådant ärende må besvär icke anföras.

§ 29.

Två eller flere personer må icke förena sig om inköp av rusdrycker till fördelning sig emellan.

§ 30.

Ej må någon mot eller utan ersättning vara allmänheten behjälplig vid anskaffande eller avskundande av rusdrycker.

§ 31.

Utskänkning av rusdrycker må äga rum endast i förening med fullständig restaurationsrörelse på sådant sätt, som kontrollrådet närmare bestämmer.

I utskänkingslokal må rusdrycker försälgas endast till förtäring, men icke till avhämtning.

§ 32.

Rusdrycksbolaget kan med kontrollrådets begivande meddela enskild person rätt att i förening med fullständig restaurationsrörelse utskänka rusdrycker eller visst slag av rusdrycker för rusdrycksbolagets räkning.

§ 33.

Kontrollrådet äger bestämma, på vilka villkor och under vilken kontroll utskänkning av rusdrycker, som överlämnats åt enskild person, skall äga rum.

Har den, som erhållit rätt att utskänka rusdrycker, förlorat kontrollrådets förtroende, äger rådet rätt att utan skyldighet till gott-

220
188013
görelse återkalla honom meddelad utskänkningsrätt.

§ 34.

Rusdrycker må icke utskänkas före klockan tolv på dagen och icke efter klockan tolv på natten.

Kontrollrådet fastställer inom de i mom. 1 stadgade gränser, under vilken tid utskänkning i varje restaurang får äga rum, dock med iakttagande av att utskänkning i varje fall skall upphöra en timme, förrän restaurangen i enlighet med därom utfärdade bestämmelser skall stängas.

Kontrollrådet äger jämväl befogenhet att förbjuda utskänkning antingen delvis eller helt och hållet på någon ort eller i hela landet eller inskränka den allmänt fastställda utskänkningstiden.

§ 35.

Rusdrycker må icke utskänkas åt person, som uppenbarligen är yngre än 21 år, eller åt person, som tillhör manskap eller underbefäl vid krigsmakten och vilken icke är försedd med av vederbörande befäl utfärdat tillståndsbevis, samt ej heller åt den, som är berusad.

§ 36.

Utmüntring eller utskänkning av rusdrycker må ej ske på kredit, eller i byte eller mot pant.

§ 37.

Sådan alkoholhaltig lackfernissa och polityr samt sådant tand-, hår-, hud- och luktvatten m.fl. dylika ämnen, vilka icke äro denaturerade eller vilkas användning för berusningsändamål icke på annat sätt gjorts uppenbart omöjlig, må icke erhållas till salu.

Var, som enligt stadgandena i denna lag icke är berättigad att utminutera eller utskänka rusdrycker, må icke under någon förevändning till annan överlåta rusdrycker. Byteshandel med och utlåning av rusdrycker ävensom deras användning på ett eller annat sätt såsom vederlag för penningar skall anses såsom försäljning.

Önskar någon såsom undfägnad bjuda annan rusdrycker, må han därför icke förbehålla sig eller mottaga gottgörelse av vad namn det vara må; i annat fall skall även sådan servering anses såsom olovlig utminutering.

Likaså skall såsom olovlig utminutering anses, om den, som håller öppen handelsbutik, däri eller i förening med densamma såsom gåva giver eller bjuder rusdrycker.

6 kap.

Om upplag och försling av rusdrycker.

§ 39.

Ej må annan än rusdrycksbolaget eller den, som för rusdrycksbolagets räkning tillverkar eller utskänker rusdrycker, samtidigt innehava mera än 20 liter rusdrycker.

Önskar någon samtidigt innehava större upplag av rusdrycker, än vad i mom. 1 sägs, anmäla därom i stad hos magistrat och på landet hos kronolänsman, vilka, därest icke särskilda omständigheter föranleda förbud skola därtill meddela skriftligt tillstånd.

§ 40.

på rusdrycker forslas för rusdrycksbolagets räkning, skola de all-
tid åtföljas av ett av kontrollrådet utfärdat intyg eller av en med
kontrollrådets godkännande försedd fraktsedel, som tydligt utvisar,
att de forslade rusdryckerna lagligen tillhöra rusdrycksbolaget.

§ 41.

Varje kärl, i vilket rusdrycker från rusdrycksbolagets utminuter-
ingsställe utgives åt köpare, skall vara försett med visst av kon-
trollrådet fastställt tecken, som vid kärlets öppnande sönderbrytes
och som tydligt utvisar, att kärlet jämte innehåll är försålt av
rusdrycksbolaget.

§ 42.

Av rusdrycksbolaget inköpta rusdrycker må av envar fritt forslas.

Forslas rusdrycker i större mängder än 20 liter, skall dock hela
den forslade mängden åtföljas av ett antingen av föreståndaren för
utminuteringsställe eller, vid forsling till annan plats av i mom.

2 § 39 omförmålt rusdrycksupplag, av där i nämnda myndighet utfärdat

intyg, vari skall angivas försäljningsstället eller sagda myndighe-

ters tillståndsbevis, ägarens och forslarens namn och hemort, rusdryc-

kernas beskaffenhet och mängd samt platsen, dit varan skall forslas,

ävensom en efter avståndet lämpad tid, varunder intyget äger giltighet.

§ 43.

För forsling av rusdrycker, vilka förklarats förbrutna, må på lan-

det kronofogde eller kronolänsman och i stad stadsfiskal utfärda

nödiga förmaningar.

7 kap.

Om straff för brott mot denna lag.

§ 44.

Var, som olovligen tillverkar eller låter tillverka rusdrycker eller gör försök därtill eller avskiljer denatureringslümne från denaturerad rusdryck, straffes första gången med minst tjugu och högst femtio dagsböter samt vid återfall med minst femtio dagsböter eller fängelse.

Gör någon tillverkning av olovlige rusdrycker till yrke eller vana, straffes med fängelse.

Olovligen tillverkade rusdrycker och mäsck jämte kärl ävensom tillverkningsredskap vare förbrutna.

§ 45.

Beträffande straffet för olovlig införsel av rusdrycker gälle, vad om lurendrejeri är särskilt stadgat.

§ 46.

Var, som olovligen försäljer eller utskänker eller till salu utbjuder rusdrycker eller annorledes använder dem såsom vederlag för penningar, straffes första gången med minst tio och högst trettio dagsböter samt vid återfall med minst trettio dagsböter eller fängelse.

För till yrke eller vana gjord olovlig försäljning eller utskänkning av rusdrycker vare straffet fängelse.

Till salu utbjuden vara samt kärl, i vilka den förvaras, vare förbrutna; pant, som tagits för rusdrycker, vare jämväl förbruten, och må betalning icke utdömas för rusdrycker, som givits på gäld.

§ 47.

Gör sig den åt vilken rusdrycksbolaget överlåtit rätt att till-

verka rusdrycker, skyldig till försäljning av rusdrycker, straffes med minst etthundra dagsböter och vare tillverkningsrätten förlustig.

Iakttagar den, som erhållit rätt att utskänka rusdrycker, icke i denna lag eller med stöd av denna lag utfärdade bestämmelser om utskänkning straffes med minst etthundra dagsböter och vare sin utskänkningensrätt förlustig.

§ 48.

Befattningshavare vid rusdrycksbolaget eller i dess tjänst anställd person, som bryter mot de i denna lag eller med stöd av denna lag utfärdade bestämmelser om utminutering eller utskänkning av rusdrycker, straffes med minst etthundra dagsböter och vare sin befattning vid rusdrycksbolaget förlustig.

§ 49.

Var, som bryter mot föreskrifterna i denna lag angående forsling eller upplag av rusdrycker, straffes med minst tjugu dagsböter, och den olovligen forslade eller upplagda varan jämte kärl ävensom forslingsredskap, dragare eller farkost, vars huvudsakliga forar eller last utgjorts av rusdrycker, vare förbruten.

§ 50.

Var, som bryter mot stadgandet i 37 §, straffes med minst femtio dagsböter.

§ 51.

Var, som bryter mot stadgandena i §§ 29 eller 30, straffes med minst tjugu dagsböter, och må rusdryckerna jämte kärl förklaras förbrutna.

för brott, som med husbondens vetskap och vilja begås mot denna lag av hans gårdsfolk eller annan i hans tjänst anställd person, ansvarar husbonden liksom för eget brott. Dock pröve domstolen, huruvida jämväl den som förbrutit, skall till straff dömas.

§ 53.

Var, som för brott mot denna lag dömes till straff, må jämväl dömas förlustig den ekonomiska nytta, förbrytelsen medfört, på sätt i strafflagen är stadgat.

8 kap.

Särskilda stadganden.

§ 54.

Vad i denna lag är stadgat om utminutering, försling och upplag av rusdrycker, må icke tillämpas på de rusdrycker, som rusdrycksbolaget försäljer till apotek, vetenskapliga inrättningar, kyrkliga ändamål eller sådana industriella inrättningar, vilka för sitt arbete äro i behov av alkoholhaltiga ämnen och av kontrollrådet varje gång erhållit tillstånd till inköp av sådana. Vid försäljning av rusdrycker till dessa ändamål må av kontrollrådet utfärdade bestämmelser lända till efterrättelse; dock skall vid försling av rusdrycker även i dessa fall varan städse åtföljas av i § 42 nämnt intyg.

§ 55.

Rusdrycker, som förklarats förbrutna, överlämnas till rusdrycksbolaget, som för dem till statsfonden erlägger av kontrollrådet fast-

ställt pris. Är den mängd som förklaras förbruten, så liten eller av den beskaffenhet, att kontrollrådet icke anser dess värde motsvara forslingskostnaderna, skall varan bevisligen uthållas på marken.

Över alla rusdrycker, vilka i länet medels laga kraft vunnet utslag dömas förbrutna, skall landshövdingen kvartaliter insända förteckning till kontrollrådet.

§ 56.

Då åtal utföres för olovlig utminuteri eller utskänkning av rusdrycker, kan köparen såframt han eljest befinnes ojävig, åberopas till vittne och på ed höras.

§ 57.

Den, som dömes till straff för brott mot denna lag, skall ersätta stämningsman för av honom verkställda stämningar ävensom skäligen gottgöra åklagare och vittnen för deras kostnader i saken.

§ 58.

Närmare stadganden angående verkställigheten av denna lag utfärdas genom förordning.

§ 59.

Denna lag träder i kraft den 1 juni 1922 . Samtidigt skola förbudslagen av den 1 juni 1922 och alla med stöd av densamma utfärdade bestämmelser upphöra att gälla.